

Patriotism și naționalism

Scris de George Petrovai

Sâmbătă, 28 Iulie 2012 06:24 - Ultima actualizare Luni, 24 Septembrie 2012 10:35

Vremurile noastre fac mult tam-tam pe marginea celor două noțiuni, de regulă așezate într-un nemeritat raport de contrarietate: patriotismul – o însușire pozitivă ce trebuie mereu adâncită și dezvoltată (bunăoară ca la americani), naționalismul – o trăsătură negativă, ori în cel mai bun caz parțial negativă. Oricum, o însușire cu conotații politico-sociale neagreate pe la marile case democratice, motiv pentru care ea trebuie veștejită încă din fașă.

În ceea ce privește patriotismul, aici nu încap controverse, deoarece noțiunea reflectă o stare atitudinală sau cel puțin o aspirație, apreciată și stimulată la cei care o dețin, ceilalți fiind judecați în consecință (și) după acest criteriu. Pentru că patriotismul reflectă chintesența sentimentelor față de țara ta, față de neamul, tradițiile și reușitele compatrioților tăi. Pe scurt, ea este mândria ce înoată în dragostea nestinsă față de poporul care te-a născut și afirmat! Nu cred că există sentimente laice mai profunde decât patriotismul. Romanii considerau că-i o nespusă bucurie să mori pentru patria ta: *Dulce et decorum est pro patria mori!*

Din nefericire, acest frumos și înălțător sentiment este tot mai neglijat, pe măsură ce omenirea, în speță europenii, sunt din ce în ce mai preocupați de problemele integrării și ale globalizării. Cât îi privește pe români, ei nu iau exemplul viu oferit de americani, nemți sau francezi, ci au căutat – și chiar au reușit! – să se descotorosească de povara românismului, de îndată ce au ajuns înafara României și s-au văzut integrați (unii dintre ei doar tolerați) în alte medii sociale, multe dintre ele de-a dreptul ostile țării ce i-a născut.

Desigur, este necesară și obligatorie operarea unei reale distincții între sentimentele patriotice curate, sincere, duiosase, respectiv cele patriotarde, de fațadă, afișate cu ostentație, vulgare, dospind de falsitate și interese mârșave.

Naționalismul este un sentiment și o atitudine politico-socială care s-a cristalizat în bătăliile ideologice și diplomatice, indispensabile pe tot parcursul consolidării, afirmării și apărării națiunilor create.

Cele două concepte – patriotismul și naționalismul – se presupun reciproc, iar toate rapturile teritoriale săvârșite de națiunile mari și trufașe în dauna celor mici, n-au făcut decât să alimenteze sentimentele naționale ale celor năpăstuiți și ultragiați. Dar iată că până la urmă tot

Patriotism și naționalism

Scris de George Petrovai

Sâmbătă, 28 Iulie 2012 06:24 - Ultima actualizare Luni, 24 Septembrie 2012 10:35

---

ei sunt acuzați de străinii necunoscători și nesimțitori la durerile naționale, că adică se fac vinovați de sentimentalisme desuete și de o dragoste penibilă (sic!) vizavi de țara, istoria și tradițiile lor. E clar, lumea pe care ne străduim să o construim, nu va avea ce face cu asemenea vestigii, căci ea va întruni toate caracteristicile unui vast ghetou civilizată, iar oamenii viitorului, fără mamă și tată, fără țară și istorie, se vor mândri cu admirabilele lor însușiri de roboți eficient programați.

Însă o asemenea acuzație ca cea de mai sus se articulează pe două vicii de fond:

1. Când e vorba de patria și neamul tău, nimic nu este exagerat! Mereu e prea puțin, căci după cum bine afirmă înțelepții, „Tot ce este exagerat, devine insignifiant!” Ori măreția și valoarea morală a unui atare simțământ nobil, nu pot fi minimalizate sau terfelite prin aranjamente politice, cel mai adesea nefericite pentru popoarele mici și mijlocii. Asemenea sentimente țin de substanța bio-socială a cetățenilor, alimentată din seva istoriei dătătoare de conștiința continuității traiului pe aceleași meleaguri.

2. Mai este un viciu de natură filologică. Pentru manifestări ce duc la învrăjbire și ură între popoare și rase, ori la conflicte interetnice, existau deja termeni consacrați: șovinism, rasism, antisemitism, xenofobie. De ce era nevoie de încă un termen? Și încă un termen obținut după secătuirea lui de un conținut vrednic de cea mai aleasă cinstire. Că doar naționalismul reflectă dorința popoarelor de-a fi cineva în lume. Petre Țuțea spunea: „Nemții se cred buricul pământului, englezii două buricuri, iar francezii trei și jumătate”.

Ei, da! Când naționalismul îmbrățișează formele radicale ale ultranaționalismului, atunci da, el ajunge să violeze ideea de echilibru social pe arii extinse, prin urmare el trebuie respins ca ceva extrem de primejdios, altfel lesne se ajunge la excese precum cele comise în perioada de tristă amintire a Germaniei naziste.

Însă naționalismul românesc nu este creația românilor de azi ori de ieri. El este creația evanghelistului nostru, inegalabilul Eminescu!

AUTOR: George Petrovai

Patriotism și naționalism

Scris de George Petrovai

Sâmbătă, 28 Iulie 2012 06:24 - Ultima actualizare Luni, 24 Septembrie 2012 10:35

---

www.sighet-online.ro